

Preventie van overmatig alcohol en/of drugsgebruik door horeca ondernemer

Quote

"26% van de bezoekers van trendy cafés in Amsterdam zegt wel eens cocaïne te hebben gebruikt."

De feiten

- Jongeren in Nederland besteden gemiddeld 3,5 uur per week aan uitgaan.
- 94% van de Nederlandse jongeren bezoekt geregeld een horecagelegenheid.
- 38% van de Nederlandse mannen tussen 18 en 24 is een 'zware drinker'. Dat betekent dat zij op één of meerdere dagen per week meer dan zes glazen alcohol drinken.
- 26% van de bezoekers van trendy cafés in Amsterdam zegt wel eens cocaïne te hebben gebruikt.

Wat is het probleem?

Alcohol is verreweg het meest gebruikte middel in het uitgaanscircuit. XTC is de belangrijkste illegale drug in het uitgaanscircuit. Het wordt in toenemende mate gecombineerd met andere middelen zoals cannabis en amfetamine (speed), maar vooral met alcohol. XTC en cocaïne worden met name gebruikt op grote dance-feesten en in bepaalde delen van het club- en partycircuit. Cocaïne wordt vrijwel altijd gebruikt in combinatie met alcohol, veelal om 'fris' te blijven.

Jongeren kunnen onderling elkaar uitdagen of aansporen om veel te drinken of drugs te gebruiken. Groepsdruk speelt een belangrijke rol.

Jonge stappers drinken ook steeds vaker eerst thuis 'in' voor ze uitgaan, meestal om de kosten te drukken. Toch gebruiken ze tijdens het uitgaan diezelfde avond net zoveel alcohol als diegenen die niet 'indrinken'. Het risico dat ze te veel drinken wordt door het indrinken dus een stuk groter.

Jongeren die alcohol en drugs gebruiken, lopen extra gezondheidsrisico's. Zo kan overmatig alcoholgebruik leiden tot een acute alcoholvergiftiging en kan het gebruik van XTC hersenschade tot gevolg hebben. (Voor meer informatie over risico's en effecten van alcohol en drugs gericht op uitgaande jongeren: www.drugsenuitgaan.nl).

Er bestaat een verband tussen gebruik van alcohol en agressief gedrag. Als er veel dronken mensen aanwezig zijn in een café of disco, is de kans op agressieve incidenten significant groter. Onder invloed achter het stuur stappen – meestal van alcohol of van een combinatie van alcohol en cannabis – is een belangrijke oorzaak van ongelukken in het verkeer. Ook wordt steeds duidelijker dat XTC de rijvaardigheid beïnvloedt.

Wie loopt er risico?

- 0 - 20 jaar - 20 - 40 jaar

Omschrijving:

Uitgaande jongeren tussen de 16 en 26 jaar.

Hoe wordt het erger? Kan het worden voorkomen?

Om riskante situaties in het uitgaansleven te voorkomen, kan een horecagelegenheid een duidelijk beleid voeren dat consequent nageleefd wordt. Onderdelen daarvan zijn:

Alcoholschenkbeleid - Volgens de drank- en horecawet mag er geen alcohol verstrekt worden aan jongeren onder de 16 jaar of aan mensen die duidelijk onder invloed zijn. Het drinken van te veel alcohol is, zeker voor jongeren, een groot gezondheidsrisico. Alcohol leidt niet alleen tot directe gezondheidsverstoringen als uitdroging en aantasting van lever en hersenen. Gasten die onder invloed zijn van alcohol kunnen ook een gevaar zijn voor zichzelf (tegen dingen aan vallen, zomaar de openbare weg op lopen) en voor anderen.

Deurbeleid - Het is verstandig van tevoren te bedenken wie wel en wie niet welkom is in de horecagelegenheid. De huisregels kunnen hiervoor als leidraad dienen. Het is belangrijk dat het deurbeleid voor iedereen duidelijk en begrijpelijk is. Door het voeren van een duidelijk en transparant deurbeleid kunnen veel problemen worden voorkomen. Daarbij is het aan te raden personeel in dienst te nemen dat is opgeleid tot portier.

Rolmodel - Het personeel wordt door gasten vaak gezien als rolmodel. Het is daarom heel belangrijk dat het personeel de huisregels strikt naleeft, het liefst niet drinkt achter de bar en gasten rustig en vriendelijk benadert. Dit draagt ook bij aan geloofwaardigheid en overwicht van het personeel.

Gezag - Het personeel is verantwoordelijk voor wat er binnen de horecagelegenheid gebeurt. Het is hun taak om te zorgen dat gasten de huisregels niet overtreden, en op te treden als dit toch gebeurt. Ook moet het personeel goed kunnen reageren op riskante situaties, zoals vervelende klanten of bij noodgevallen.

Gastheerschap - Uiteraard is personeel naast rolmodel en gezagsdrager bovenal gastheer (m/v). Het is hun taak om mensen zich welkom laten voelen en te zorgen dat ze het naar hun zin hebben. Een goed gastheer pikt signalen van probleemgedrag, overmatig alcoholgebruik en drugsgebruik op tijd op en kan hierop inspelen. Uiteraard moet het personeel goed kunnen handelen in geval van agressie of een acute gezondheidsverstoring. Dat is niet alleen beter voor de gast in kwestie, maar ook prettiger voor de andere gasten.

Conclusie

Het personeel van een horecagelegenheid speelt een belangrijke rol als het gaat om gezond en veilig uitgaan. In te zetten maatregelen zijn:

- Deurbeleid
- Goede ventilatie en temperatuurbeheersing
- Goed opgeleid en getraind personeel
- Toezicht
- Gebruik van veiligheidsglas en tijdig ophalen van glazen
- Veilig naar huis (taxi regelen)
- Alcoholbeleid: niet doorschenken aan dronken gasten.

Casus: Ervaringen van een barvrouw met drugs en alcohol

Eline (34 jaar) werkt als barvrouw in haar eigen kroeg. Eline moet veel problemen overwinnen:

* Rick, de zoon van haar beste vriendin gebruikt wel eens coke en drinkt er behoorlijk veel bij. Eline vindt het lastig om hem hierop aan te spreken.

* Het was een slappe avond. Tegen sluitingstijd komt er een groepje jongens aan de deur. Omdat er geen dames mee zijn gekomen wil de portier ze in eerste instantie niet binnen laten. De groep jongens lijkt nuchter dus de portier twijfelt. Maar omdat het niet te druk is mogen ze toch naar binnen.

* Een van de jongens neemt op het toilet een snuifje coke om zichzelf wat op te peppen. Bij het bestellen van een rondje maakt hij een seksistische opmerking tegen Eline. Eline spreekt hem erop aan en vraagt of hij misschien niet liever een frisje wil bestellen in plaats van bier.

* De jongen gaat door het lint en gooit plastic glazen. Zijn vrienden bemoeien zich ermee. Eline legt uit dat ze geen alcohol mag schenken aan gasten die dronken zijn en dat ze daartoe verplicht is door de wet.

Andere situaties in en om een uitgaansgelegenheid:

- comazuipen en acute opname in een kliniek,
- agressie-incidenten,
- drink-spiking (ongewild drugs nemen omdat het in het drankje is gestopt),
- uitgaan door GHB gebruik,
- ongewenste seksuele ervaringen onder invloed van alcohol

Meer informatie

Trimbos-instituut
Project Uitgaan, Alcohol en drugs
Marloes van Goor
030-297 11 00

uitgaanalcoholendugs@trimbos.nl
www.trimbospreventie.nl
www.drugsenuitgaan.nl